אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת קמז

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ז תמוז תרס"ח - יפו
נמען: לשכת 'המזרחי' המערבית

הרב קוק מציע לאחד את בית הספר ש'המזרחי' עומד לייסד ביפו עם בית הספר 'תחכמוני', שכבר משלב תורה וחכמה בעברית ונוסד ברוח שומרי מצוות, אבל חסר אמצעים. מנהליו יראי שמים, אוהבי העם והארץ, ואין חציצה בשיטה. המוסד המאוחד ייקרא 'בית ספר מזרחי', וגם בעיית הדירה תיפתר.

עיקרי הדברים

- איחוד עם בית הספר 'תחכמוני' ביפו.
- חינוך המשלב תורה, חכמה ועברית.
- 'בית ספר מזרחי'.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], י"ז תמוז תרס"ח[4].

לכבוד הלשכה הנכבדה לאגודת המזרחי" המערבית, [הלשכה המערבית (בגרמניה) של "המזרחי", שתכוננה להקים בית ספר ביפו] שלו'[5] וברכה.

מכתבכם הנכבד הגיעני, והנני מלא רצון לראות שהענין הולך וצועד לצאת אל הפועל בעה"י[6].

והנני מוצא את עצמי מחוייב להעיר את כבוד הדרתם. כאשר בעיה"ק[7] יפו כבר נמצא בית-ספר אחד, אשר מטרתו מתאימה היא לחפץ כבודם, והוא בית-ספר "תחכמוני", [בית הספר "תחכמוני" ביפו, שנוסד בתרס"ו ושילב לימודי קודש וחול בעברית; לאחר האיחוד נעשה לבית ספר של "המזרחי"] שחברו בו תורה וחכמה, והשלטת השפה העברית, בתור שפת לימודים, והוא נוסד כולו על פי חפץ שלומי אמוני ישראל, באופן שכל יראי ד' וחרדים אל דברו יוכלו למצא בו חפץ, אבל מפני שהאמצעיים החמריים אינם בריוח בו, ע"כ[8] לא יוכל עדנה להתפתח ברום הערך אשר יחפצו טובי אחינו למצא בו. והנה באו אלי הנכבדים מנהלי ביה"ס[9] הנ"ל[10], והודיעו לי את חפצם לאחד את מפעלם עם מפעל כבוד הדרתם. והאנשים הנכבדים הנ"ל שלמים הם אתנו, כי הם יראי ד' וחפצים בחינוך על טהרת הקודש, בתורה ודעת, ובהכשרת

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ח - השנה תרס"ח (1907/1908)
5 שלו' - שלום
6 בעה"י - בעזרת השם יתברך
7 בעיה"ק - בעיר הקודש
8 ע"כ - על כן
9 ביה"ס - בית הספר
10 הנ"ל - הנזכר לעיל

החיים כראוי, וממולאים באהבת הלאם והארץ ותחיית האומה, באופן שמצד השיטה הנני מוצא שאין כאן שום דבר חוצץ. ע"כ הנני מציע ג"כ[11] מצדי את הצעתם הנכבדה של האדונים הנ"ל, שכשר הדבר לאחד את המפעלים, והמחלקה הראשונה, אשר הסכימו כבוד הדרתם ליסד בע"ה[12], מחוברת עם אותן המחלקות אשר כבר נפתחו מטעם ביה"ס הנ"ל, והכל יכנס תחת שם "בי"ס מזרחי". אקוה, שאם תמצא הצעה זו חן בעיני כבודם אז תהי'[13] פעולת התועלת, אשר יכוונו הדרת כבודם במוסדם הנכבד, מתקדמת לבא, ובימים הבאים תתפתח בכמות ובאיכות גבוהה, אשר תוכל להיות למופת באה"ק[14] ולתפארת ישובה. והנה אם יסכימו ע"ז[15] כבודם תהי' שאלת הדירה לביה"ס[16] נפתרת באופן הגון מאד, בצירוף המעון של המוסד האמור אשר יגבל יחד עם מוסד כבודם.

ואחכה בזה לתשובתם הנכבדה. אחתום בברכה מקודש ובצפיה להפיכת צום הרביעי לששון ולשמחה ["צום הרביעי" הוא י"ז בתמוז (זכריה ח, יט)] במהרה בימינו, בישועת ד' על עמו וארצו,

הק' אברהם יצחק ה"ק הנ"ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א'-ד'

---

11 ג"כ - גם כן
12 בע"ה - בעזרת השם
13 תהי' - תהיה
14 באה"ק - בארץ הקודש
15 ע"ז - על זה
16 לביה"ס - לבית הספר